Беш йилликни муддатидан илгари бажарамиз

Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

21-ЙИЛ ЧИҚИШИ
№ 172 (5265).

3 СЕНТЯБРЬ СЕШАНБА

1974 ЙИЛ.

Баҳоси 2 тийин.

ҒЎЗА ДЕФОЛИАЦИЯСИ БОШЛАНДИ

СОЛДАТСКОЕ («Тошкент ҳақиқати» мухбиридан). Қуйи Чирчиқ районидаги машъал «Ўзбекистон ССР беш йиллиги» совхозининг деҳқонлари, механизаторлари йил бўйи самарали меҳнат қилишиб, она ерни ардоқлаб, мўл пахта ҳосили етиштиришга эришдилар. Ҳозир хўжаликнинг қайси бўлим ва бригадасига борманг лўппи-лўппи очила бошлаган «оқ олтин»ни кўрасиз.

Совхоз коллективи етиштирилган ҳосилни ҳеч нобуд қилмасдан тезда йиғиштириб олиш ва зиммага олинган мажбуриятни ортиғи билан бажариш учун барча тайёргарлик ишларини кўриб қўйдилар. Терим машиналари, кўсак териш агрегатлари сифатли ремонтдан чиқарилди. Коллектив ўз имкониятларини тўла ҳисобга олиб, ҳосилнинг асосий қисмини «зангори кема»лар ёрдами билан йиғиштириб олиш ва ҳар гектар ердан 41 центнердан хирмон кўтаришга сўз беришган.

Ўтган куни совхозда ғўзани самолётлар ёрдами билан дефолиация қилиш бошланди. Икки кун ичида 300 гектарга яқин майдон дефолиация қилинди. Авиаторлар пахтакорлар билан ҳамкорликда меҳнат қилиб, 10 сентябргача барча майдондаги ғўзани дефолиация қилишни мўлжалламоқдалар.

Райондаги «Москва» колхозида ҳам ғўза баргини сунъий тўкиш бошланди.

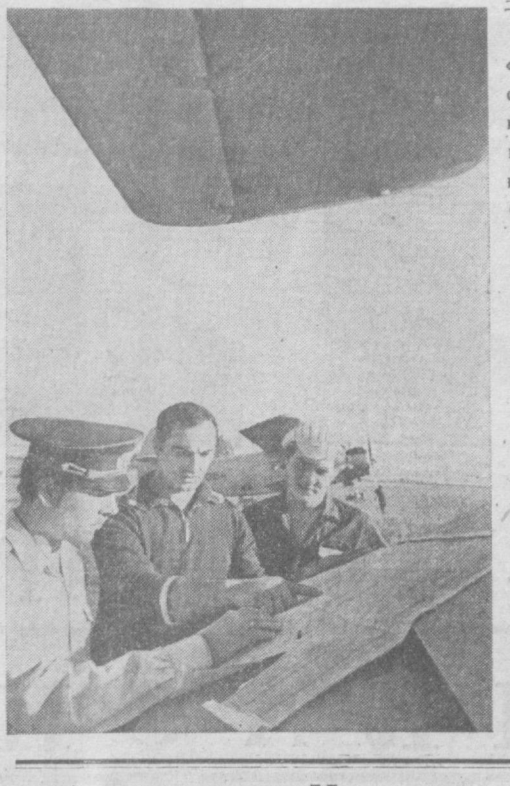

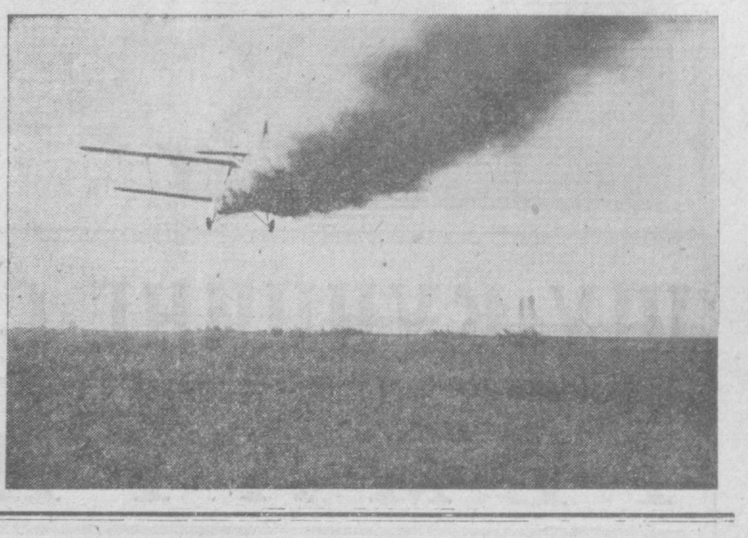

Қуйи Чирчиқ районидаги машъал «Ўзбекистон ССР беш йиллиги» совхози пахтазорлари тепасида икки самолёт тинимсиз учмоқда. Ҳар куни 100—120 гектар майдондаги ғўза баргига препарат сепилмоқда.

Суратларда: (чапда) самолёт командири С. Плипенко, совхоз агроном энтомологи К. Ерехов, учувчи А. Каламицев ўртоқлар дефолиация қилинадиган майдонларнинг картасини кўздан кечирмоқда (ўнгда) ғўзаларни дефолиация қилиш пайти.

А. Абалян фотолари.

ИДЕОЛОГИЯ ВА ҲАЁТ

ЖОНАЖОН мамлакатимиз буюк манзил— коммунизм сари шахдам одимлар билан бормоқда. КПСС XXIV съезди тарихий қарорларини ва улуғвор беш йиллик режаларини қизғин амалга ошираётган совет кишилари бу жабҳада улкан зафарларга эришмоқдалар. Азиз Коммунистик партиямиз совет жамияти тараққиётининг боришини олдиндан кўриб, партия билан халқ олдида турган сиёсий, иқтисодий ва ижтимоий проблемаларни ҳал этишнинг самарали йўл-йўриқларини кўрсатиб бермоқда. Ҳал этилмаган муаммоларга нисбатан илмий, оқилона, ишнинг кўзини билиб ёндошмоқ лозим эканлигини алоҳида уқтирмоқда.

Ривожланган социалистик жамият шароитида, коммунистик қурилиш янги-янги назарий ва амалий проблемаларни амалга оширишни тақозо этаётган бир даврда идеология ишларининг бутун комплексини юқори савияга кўтариш ғоят муҳим аҳамият касб этади. Шу боисдан ҳам Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг шу йил июнь ойида бўлиб ўтган XV пленуми республика партия ташкилоти идеология ишининг аҳволи ва КПСС XXIV съезди қарорлари асосида уни янада яхшилаш тадбирлари тўғрисидаги масалани атрофлича, кенг ва чуқур таҳлил қилди ва тегишли қарор қабул этди.

Пленумда қилинган докладда, музокараларда сўзга чиққан нотиқлар гапларида муҳокамага қўйилган масала ҳар томонлама анализ қилинди, идеология соҳасида қилинган ва қилинаётган ишлар ҳақида батафсил фикр-мулоҳазалар юритилди, йўл қўйилаётган нуқсон ва камчиликлар рўй-рост кўрсатиб берилди. Пленумда меҳнаткашларнинг коммунистик онглилигини тобора ошириш, ҳар бир кишининг сиёсий активлиги ва меҳнат ғайратини кучайтириш, ғоявий-тарбиявий ишларини тинмай такомиллаштириш, унинг самарадорлигигини ошириш, планлар ва социалистик мажбуриятларнинг бажарилишини мафкуравий жиҳатдан тайёрлаш — халқ хўжалиги вазифаларини шараф билан адо этишда бош омил эканлиги алоҳида таъкидланди.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг мазкур пленумидан буён икки ярим ойдан зиёдроқ вақт ўтди. Ана шу вақт мобайнида областимиздаги кўпгина партия ташкилотлари Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг XV пленуми қарорини бажара бориб, идеология ишини яхшилаш юзасидан бир мунча ижобий тадбирларни амалга оширдилар. Улар идеология ишининг мазмунини янада бойитиш, унинг оммага таъсирини кучайтириш, агитация ва пропаганданинг хилма-хил шакл ва формаларидан фойдаланишни такомиллаштириш борасида самарали изланишлар олиб бордилар.

Областимиздаги шаҳар ва район партия комитетлари, қуйи партия ташкилотлари меҳнаткашларнинг барча табақаларини сиёсий жиҳатдан тарбиялаш вазифаларини ҳозирги замон талаблари даражасига кўтариш, кенг оммада марксча-ленинча дунёқарашни ва коммунистик ахлоқни шакллантириш, уларнинг сиёсий онглилиги ва меҳнат активлигини ошириш сингари масалаларга катта эътибор бера бошладилар. Оқибатда план ва мажбуриятларни ошириб бажаришда асосий фактор бўлган социалистик мусобақа янада кенг қулоч ёйди, меҳнатга коммунистик муносабат ҳаракати ҳамма жойда авж ола бошлади. Меҳнаткашларни совет ватанпарварлиги ва социалистик интернационализм руҳида тарбиялаш бўйича мунтазам ишлар олиб борилмоқда. Бу ишларда 17 мингдан ортиқ сиёсий ахборотчилар, 37 мингга яқин агитаторлар ва деярли 17 минг сиёсий ташкилотчилар иштирок этмоқда. Оммавий-сиёсий ишларни ташкил этишда Тошкент, Чирчиқ, Ангрен шаҳарлари, Ўрта Чирчиқ, Калинин, Янгийўл районларида ижобий тажрибалар тўпланди.

Коммунистик қурилишнинг социал ривожланиш жараёни тезлашаётган, иқтисодий юксалишнинг кўлами беқиёс кенгайган, хўжалик юритишнинг ва бошқаришнинг янги интенсив усулларига ўтиш амалга оширилаётган, совет кишиларининг билим ва маданият доираси тез ўсиб бораётган бир пайтда идеология ишларининг савиясини тобора юксак даражага кўтариш — ҳар бир партия, совет, касаба союз, комсомол ташкилотлари ва хўжалик органларининг биринчи галдаги вазифасидир.

Шонли сана — серқуёш республикамиз ва Ўзбекистон Компартиясининг 50 йиллиги нишонланадиган кун тобора яқинлашмоқда. Бу муборак юбилейни халқ хўжалигининг барча соҳасида катта ғалабалар билан кутиб олиш ҳар бир меҳнат аҳлининг муқаддас бурчидир. Бу йил пойтахт области меҳнаткашлари Ватанга 420 минг тонна «оқ олтин» етказиб беришга аҳду паймон қилдилар. Азамат деҳқонларимиз, миришкор соҳибкорларимиз, серҳиммат чорвадорларимиз қишлоқ хўжалигининг барча турларидан мўл-кўл ҳосил етказишга, чорвачилик маҳсулдорлигини кескин оширишга сўз бердилар.

Олдимизда турган халқ хўжалиги вазифаларини ошириб ва муддатидан илгари адо этиш, тўққизинчи беш йиллик белгиловчи йилида зиммага олинган социалистик мажбуриятларни тўлиқ бажариш—буларнинг ҳаммаси идеология иши олдига янги, янада юксак талаблар қўймоқда, уни янада такомиллаштириш ва таъсирчанлигини ошириш ўта зарур вазифа эканлигини тақозо этмоқда. Идеология ишининг турли-туман формаларидан оқилона фойдаланиб, ҳамма коллективларда юксак ишчанлик вазиятини, дўстона ва ҳалол муносабатларни вужудга келтириш, меҳнат коллективларнинг ижодий ташаббусларини кенг қўллаб-қувватлаш, ҳар бир кишида ўз ишига виждонан муносабатда бўлиш ҳис-туйғусини камол топтириш, давлат манфаати йўлида чинакам жонкуяр бўлиш фазилатларини барқарор қилиш туфайлигина юқоридаги вазифаларни уддасидан бемалол чиқиш мумкин.

Лекин баъзи партия комитетлари ва бошланғич партия ташкилотлари идеология ишларини олиб боришда ҳамон камчилик ва нуқсонларга йўл қўйиб келмоқдалар. Улар фаолиятида формализм, давр талаблари билан ҳамнафас бўлмаслик, кундалик практикадан келиб чиқадиган конкрет вазифалардан ажралиб қолишлик ҳоллари учраб туради. Бундай жойларда ҳамон таълим-тарбия ишлари сусткашлик билан олиб борилмоқда, жамоат ва меҳнат интизомини бузиш, кишиларнинг сиёсий онгини оширишга лоқайдлик билан қараш ҳодисалари рўй бермоқда.

Натижада социалистик мусобақани уюштиришнинг ленинча принципларига риоя қилинмаётир, мусобақа қатнашчиларининг бутун куч ва ғайратлари, шижоат ва маҳоратлари, ҳар бир коллективда бор бўлган резерв ва имкониятлар меҳнат унумдорлигини оширишга, маҳсулот сифатини яхшилашга, ишлаб чиқариш суръатларини юксалтиришга сафарбар этилмаётир. Раҳбар кадрларнинг, барча меҳнаткашларнинг сиёсий ва иқтисодий таълими сифатини ошириш, оммавий-сиёсий ишлар ва лекция пропагандасининг савияси талаб этилган даражада эмас. Пропагандист, агитатор ва сиёсий ахборотчиларнинг фаолияти муайян, ягона мақсадларга қаратилмаган.

«Партия ташкилотлари идеология ишини кучайтириш ва унинг таъсирчанлигини ошириш учун барча имкониятларга эга,— дейилади Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг XV пленуми қарорида,— улар чуқур илмий, изчил революцион назария бўлмиш марксизм-ленинизм билан, рус, ўзбек ва бошқа тилларда кўплаб нашр этилган К. Маркс, Ф. Энгельс, В. И. Ленин асарлари билан, партия XXIV съезди, Октябрь 50 йиллиги муносабати билан, юбилей тантаналари материаллари билан, В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллиги ва СССРнинг ярим асрлик юбилейи материаллари билан, Л. И. Брежневнинг «Ленин йўлидан» номли тўрт томлик асари ва унинг коммунистик қурилиш, ташқи сиёсат, партиянинг ташкилотчилик ва сиёсий фаолиятига доир энг муҳим проблемалар хусусидаги асарлари тўпламлари билан қуролланганлар».

Идеология иши бутун партиянинг, барча коммунистларнинг жонажон, муқаддас ишидир. Шу боисдан унинг ҳужумкор, таъсирчан, оммабоп, тушунарли, ҳаққоний, коммунистик қурилиш вазифалари билан узвий боғланган, юксак партиявий-ғоявий, ленинча принципиал бўлишига эришайлик. Идеология ва ташкилотчилик ишларини ҳозирги талаблар даражасига кўтариш учун зарур бўлган ҳамма чораларни кўрайлик. Шу асосда меҳнаткашларнинг сиёсий активлиги ва меҳнат ғайратини янада ўстиришни таъминлайлик. Уларни коммунистик қурилишда улуғвор зафарлар қучиш сари илҳомлантирайлик.

ПАХТАЗОР ХАБАРЛАРИ

ТУЙТЕПА. Куйбишев номли колхознинг Абдувоҳид Мирсаидов бошлиқ бригада пахтакорлари зиммаларига юксак мажбурият олганлар. Улар бу йил ҳосилдорликни гектар бошига 40 центнерга етказиш йўлида астойдил меҳнат қилишмоқда.

Юбилей йилида пахтадан улкан хирмон уйиш нияти билан тер тўкиб меҳнат қилаётган механизаторлар бугунги кунда етиштирилган мўл ҳосилни йиғиб-териб олишга шайланмоқдалар. Барча терим агрегатлари, хирмонлар, йўллар мавсумга тайёрлаб қўйилмоқда.

И. РАЗЗОҚОВА.

БЕКОБОД. Ҳосилдорликни гектар бошига 10—15 центнерга ошириш Дзержинский номли колхознинг Меҳнат Қизил Байроқ орденли Карим Ҳайдаров бошлиқ бригада коллективининг жанговар шиоридир. Улар эрта баҳордан бери ана шу юксак мажбуриятга яраша меҳнат қилиб, ҳар туп ғўзани серҳосил қилиб ўстирдилар. Бугунги кунда улар етиштирилган ҳосилнинг 90 процентини «зангори кема»лар билан териб оламиз, дейишмоқда.

С. ДЕҲҚОНОВ.

БИРИНЧИ ОЙ—БИРИНЧИ ҒАЛАБА

Биринчи ой якунланди: план ошириб бажарилди. КПСС XXIV съезди директиваларига асосан В. И. Ленин номли Ўзбекистон металлургия заводида қурилган Ўрта Осиёда энг йирик эмаль идишлар ишлаб чиқарадиган цехнинг меҳнат таржимаи ҳоли шундай бошланди. Ёш коллектив август ойида оппоқ эмаль билан сирланган 28 тонна сирланган идиш-товоқ тайёрлаб берди. Бу планлаштирилганидан 3 тонна ортиқ.

Цех биринчи навбатининг лойиҳадаги қуввати йилига 5 минг тонна идиш ишлаб чиқаришга мўлжалланган. Коллективнинг олган мажбуриятига биноан декабрь ойининг охиридаёқ йилига минг тоннадан иборат сирланган буюм ишлаб чиқариш даражасига эришиш, беш йилликнинг охирида эса қувватлар тўла ўзлаштирилиши керак. Шу вақт мобайнида цехнинг иккинчи навбатини қуриш давом эттирилади. Бу цех 1976 йилда ишга туширилади. Ўзбек металлурглари ўшанда савдо шохобчаларига йилига 25 минг тонна идиш-товоқ етказиб бера оладилар.

Эмаль идишлар ишлаб чиқарадиган цехда социалистик мусобақанинг дастлабки ғолиблари бўлган Т. Германова ва Л. Гиляшева бошлиқ бригадалар ҳозир янги саккиз хил маҳсулот ишлаб чиқаришни ўзлаштиришга киришдилар. Улар бу йил савдо шохобчаларига дастлабки тоғоралар, кружкалар, кастрюллар ва челаклар жўнатишни мўлжаллаб турибдилар.

(ЎзТАГ мухбири).

Л. И. БРЕЖНЕВ Ю. ЦЕДЕНБАЛ БИЛАН УЧРАШДИ

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев 2 сентябрь куни Кремлда Монголия Халқ революцион партияси Марказий Комитетининг Биринчи секретари, Монголия Халқ Республикаси Буюк Халқ Хурали Президиумининг раиси ўртоқ Ю. Цеденбал билан учрашди.

КПСС билан МХРП, Совет Иттифоқи билан МХР ўртасидаги ҳар томонлама қардошларча ҳамкорликни янада ривожлантириш билан боғлиқ бўлган масалалар юзасидан, шунингдек баъзи бир актуал халқаро проблемалар юзасидан фикрлашиб олинди.

Ўртоқ Л. И. Брежнев билан ўртоқ Ю. Цеденбалнинг учрашуви самимий ва тўла якдиллик вазиятида ўтди.

* * *

Ўртоқ Ю. Цеденбал шу куниёқ ватанига жўнаб кетди.

ИНСОННИ МАДҲ ЭТГАН ИНСОНГА

ТАНТАНАЛИ СУРАТДА А. М. ГОРЬКИЙГА ҲАЙКАЛ ОЧИЛДИ

2 сентябрь куни А. М. Горькийни ўзларининг раиси қилиб сайлаган совет ёзувчилари биринчи съездининг 40 йиллиги арафасида Ўзбекистон пойтахтидаги янги майдонлардан бирида буюк пролетар ёзувчисининг ҳайкалини очиш маросими бўлди. Максим Горькийнинг бронзадан ясалган ҳайкали бамисоли майдонда одим ташлаб бораётганга ўхшайди. Унинг номига қўйилган проспектдаги кўмкўк ёш дарахтлар ва ранг-баранг сентябрь гуллари ўртасида қад кўтарган ёп-ёруғ, кўп қаватли уйлар ҳайкал ортида кўзга яққол ташланиб турибди. Бу уй-жой кварталлари — Горькийнинг инсон ҳақидаги, инсон меҳнатининг гўзаллиги тўғрисидаги, қалбининг эзгулиги ҳақидаги сўзларини ёрқин ифодалаб турибди.

Ҳайкални очишга бағишланган митингни Тошкент шаҳар партия комитетининг биринчи секретари А. А. Хўжаев очди.

Биз, совет ёзувчилари, деди митингда Ўзбекистон Ёзувчилар союзи правлениесининг секретари А. А. Удалов, барча миллий совет адабиётларимизни ягона оилага бирлаштирган бизнинг Горький билан бахтиёрмиз. Горькийни ўзининг устози деб ҳисобламаган биронта ҳам совет ёзувчиси йўқ.

Алексей Максимович Горькийга ўрнатилган ҳайкал, — дейди тошкентлик тўқувчи, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Б. Жўраева, ёзувчига бўлган умумхалқ муҳаббатини тасдиқловчи яна бир ажойиб далилдир. Совет ҳокимияти йилларида ўзбеклар диёрида амалга оширилган ажойиб зафарлар буюк инсонпарвар орзу-умидларининг рўёбга чиққанлигини ёрқин акс эттириб турибди.

Мен ва архитектор С. Одилов, деди ҳайкалтарош Я. Шапиро, Горький образини буюк пролетар ёзувчиси серқуёш Ўзбекистон халқларининг хотирасида мангу сақланиб қоладиган тарзда яратишга интилдик.

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов ҳайкал устидаги чойшабни туширади. Ҳозир бўлганлар олдида Максим Горькийнинг олти метрлик фигураси намоён бўлади. Мармар супага гуллар қўйилади.

Ҳайкални очиш маросимида Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бюросининг аъзолари И. Г. Анисимкин, М. М. Мусахонов, О. У. Салимов, Н. Ж. Худойбердиев, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бюроси аъзолигига кандидат Г. М. Орлов, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми раисининг ўринбосари А. С. Абдалин, республика Министрлар Совети раисининг ўринбосарлари Қ. А. Аҳмедов, Г. А. Габриельянц ҳозир бўлдилар. (ЎзТАГ).

ЯНГИ МАКТАБЛАРНИНГ ЭШИКЛАРИ ОЧИЛДИ

Янги ўқув йилининг биринчи кунида Тошкентнинг «Октябрь» массивидаги, Чилонзордаги, Сергелидаги, Юнусобод массивидаги янги мактабларнинг эшиклари кенг очилди.

Бу ерда бинокорлар Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 50 йиллиги шарафига ўз мажбуриятларини бажара бориб, аъло даражада меҳнат қилдилар. Уларнинг ишлари юксак баҳо билан қабул қилинди.

Мактаб биноларининг кенг, ёруғ хоналари зарур инвентарь, асбоб-ускуналар билан таъминланган. Мактаб ҳузурида ошхоналар, мажлис заллари, спорт комплекслари бор.

Мактабларни очишга бағишланган тантанали маросимларда КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бюросининг аъзолари И. Г. Анисимкин, М. М. Мусахонов, Н. Ж. Худойбердиев, О. У. Салимов, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бюроси аъзолигига кандидат А. А. Хўжаев иштирок этдилар.

(ЎзТАГ).

ОБЛАСТЬ РАЙОНЛАРИДА МАККАЖЎХОРИ ДОНИ ТАЙЁРЛАШ БЎЙИЧА ШУ ЙИЛ 2 СЕНТЯБРГАЧА БЎЛГАН МАЪЛУМОТ

Биринчи стун — халқ хўжалик плани, тонна ҳисобида, иккинчи стун — бир кунда топширилгани, тонна ҳисобида, учинчи стун — мавсум бошидан бери тайёрлангани (планга нисбатан процент ҳисобида)

Ўрта Чирчиқ	630	114	119,4
Юқори Чирчиқ	1125	7	105,7
Янгийўл	610	28	104,6
Пискент	695	19	88,9
Бекобод	960	159	82,4
Оққўрғон	790	221	68,8
Чиноз	860	12	68,1
Калинин	550	153	59,3
Оҳангарон	960	69	55,0
Қуйи Чирчиқ	870	35	41,2
Орджоникидзе	400	82	39,2
Бўка	1000	86	35,2
Бўстонлиқ	550	—	2,2
Область бўйича	10000	985	69,9

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ XV ПЛЕНУМИ ҚАРОРИНИ АМАЛГА ОШИРАМИЗ

ИДЕОЛОГИЯ ИШИ ЖАНГОВАР ВА ТАЪСИРЧАН БЎЛСИН

ПАРТИЯ ташкилотларининг барча ташкилотчилик ва сиёсий ишлари партия иқтисодий сиёсати вазифаларининг, тўққизинчи беш йиллик топшириқларининг бажарилишини мафкуравий жиҳатдан таъминлашга ва меҳнаткашлар кенг оммасининг ишлаб чиқаришдаги ғайрати ва сиёсий активлигини янада ошириш асосида коммунистик қурилишда янги-янги муваффақиятларга эришишга қаратилиши лозим.

(Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети XV пленуми қароридан).

ОБЛАСТИМИЗ партия ташкилотлари Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети XV пленумининг қарори асосида пропаганда ва агитация ишини олиб боришнинг самарали формаларини ахтариб топмоқдалар. Оммага ғоявий-сиёсий таъсир ўтказишнинг хилма-хил методлари ишлаб чиқилмоқда. Партия ташкилотлари идеология ходимларига мунтазам кўрсатмалар бериб бориб, шу куннинг вазифалари ва келгусида қилинадиган ишлардан уларни хабардор этмоқдалар, тарбия ишида ижобий тажрибани кенг ёймоқдалар. Бу тадбирлар жойларда камчиликларни барвақт бартараф этишда, меҳнат кўтаринкилигини оширишда ёрдам бермоқда. Ўнгдаги сурат Орджоникидзе районидаги «Коммунист» колхози клубида олинган. Сиз илғор агитаторлардан (чапдан) Анвар Тўлаганов, Вазира Норматова, Н. И. Тен, Умурзоқ Набижонов ва Феруза Олимоваларни кўриб турибсиз. Чапдаги суратда Бўка район партия комитетининг секретари ўртоқ А. Абдуллаев (ўнгда) пропагандистлар билан суҳбатлашмоқда.

Ф. Абдурасулов ва А. Абалян фотолари.

КОММУНИСТЛАР ЕТАКЧИЛИГИДА

Свердлов номли колхоз коллективи юбилей йилида катта муваффақиятларни қўлга киритмоқда. Хўжалик аҳли давлатга маҳсулот топширишнинг бир неча турлари бўйича планни ортиғи билан адо этишди. Шу жумладан тухум етиштириш плани —135, гўшт—115, сут 101 процентдан ортириб бажарилди. Пландаги 27 центнер ўрнига 38,2 центнердан арпа ўриб олинди.

Хўжалик аҳли юбилей йилида ҳар гектар пахта майдонидан 38 центнердан, канопдан эса 176 центнердан ҳосил кўтариш учун курашмоқда. Республикамиз ва Ўзбекистон Компартиясининг 50 йиллигини муносиб меҳнат тўҳфалари билан кутиб олиш учун курашда коммунистлар олдинги сафда бормоқдалар.

Маъмурий-хўжалик бошқарув аппарати цех бошлиғи партия-ташкилоти коммунистларининг хўжалик муваффақиятларидаги ҳиссаси катта. Бу партия ташкилотида партиявий-сиёсий ишларга катта аҳамият берилмоқда. Ўтган ҳисобот даврида ўн марта бюро мажлиси ўтказилди. Жумладан, етти мажлис партиявий-ташкилий масалага бағишланган бўлса, қолганлари партиявий-сиёсий ва хўжалик темасида ўтказилди.

Ҳисобот даврида ўн бир марта умумий партия йиғилиши ўтказилиб, жаъми ўн саккиз масала муҳокама қилинди. Бир қатор янгиликларни қўллашда бу йиғинлар ижобий таъсир кўрсатди.

Цех партия ташкилоти ҳисобот даврида коммунистлар сиёсий савиясини ошириш борасида ҳам анчагина ишларни бажарди. Коммунистларнинг сиёсий тўгаракларда мунтазам иштирок этишлари таъминланди. Жумладан, Исмоилов, Тунгатов, Ботиров каби коммунистлар пропагандистлик қилган иқтисодий мактабларда ўқув йили намунали якунланди. Коммунистлардан 16 киши пропагандист, лектор ва сиёсий докладчи, 7 киши сиёсий ахборотчи ҳамда агитатордир.

Маълумки, хўжаликнинг бош мутахассислари маъмурий хўжалик цех партия ташкилотининг аъзоларидир. Партия ташкилоти буни ҳисобга олиб, коммунистларнинг фан ва техника ютуқларини ишлаб чиқаришга тезкорлик билан татбиқ қилиш, илғор усулларни оммалаштириш, деҳқончилик маданиятини ошириш, ички резервлардан унумли фойдаланишдаги ролига муносиб баҳо бериб шу хусусда уларнинг ҳисоботларини эшитиб борди. Бу эса ўз навбатида ишлаб чиқаришга ижобий таъсир этди.

Партия ташкилоти жамоат ташкилотлари, комсомол, касаба союз хотин-қизлар Совети, ДОСААФ, физкультура ва спорт комитети ва граждан мудофааси ишларига раҳбарлик қилди ва уларга амалий ёрдам бериб борди.

Қуйи Чирчиқ районидаги Свердлов номли колхоз маъмурий хўжалик бошқарув аппарати цех бошланғич партия ташкилоти секретарининг ўринбосари Абдусамат **Ботиров** ҳисобот-сайлов йиғилишида қилган докладида ана шулар ҳақида ҳикоя қилди.

Доклад юзасидан сўзга чиққан коммунистлар ҳисобот давридаги муваффақиятларни таъкидлаб, камчиликларни танқид қилишди.

— Йиғим-терим кампанияси яқинлашиб қолган шу кунларда, — деди колхоз бош агрономи **Ш. Қудратов**, — коммунистлар яна бир бор ўз авангардликларини намойиш қилишлари керак. Жумладан, дала шийпонларини намунали ишлаши, техника мавсумга тайёр бўлиши учун курашишда маъмурий хўжалик цех партия ташкилоти муносиб ҳиссасини қўшиши лозим.

Йиғилишда колхоз раиси **И. Юнусов** сўзлаб партия мажлисларини ўтказишда бир қатор камчиликларга йўл қўйилаётганлигини айтиб ўтди:

— Айрим коммунистлар, — деди И. Юнусов, — партия мажлисларида активлик кўрсатмайдилар. Шундай партия аъзолари борки, ҳисобот даврида бирор марта ҳам сўзга чиқмадилар, партия ташкилоти ишида актив қатнашмадилар. Партия ташкилоти бюроси бу ишга эътиборсизлик билан қараб келди. Янги сайланган партия бюроси состави бундай камчиликларга қарши кескин чора кўриши керак.

Шунингдек, **Б. Исмоилов, Ш. Тунгатов** ва бошқа ўртоқлар ҳисобот даврида юз берган камчиликликларни танқид қилишди.

Маъмурий-хўжалик аппарати цех партия ташкилотининг ҳисобот-сайлов йиғилишида партия бюросининг янги состави сайланди.

ШУ КУННИНГ СУҲБАТЛАР ТЕМАТИКАСИ

Беш йилликнинг белгиловчи, тўртинчи йили зарбдор меҳнат йили бўлиб қолди. У Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг шонли 50 йиллик юбилейини муносиб кутиб олиш учун бошланган социалистик мусобақада янги муваффақиятлар билан нишонланмоқда.

Тошкент области ва шаҳри саноат ходимлари юксак натижаларга эришдилар. Саноат маҳсулоти ишлаб чиқариш ва реализация қилиш саккиз ойлик плани муддатидан илгари бажарилди. Ватанга пландан ташқари ўнлаб миллион сўмлик маҳсулот етказиб берилди.

Область қишлоқ хўжалик ходимлари катта сиёсий ва меҳнат кўтаринкилиги билан ишламоқдалар. Область пахтакорларининг бу йилги марраси Ватанга 420 минг тонна «оқ олтин» беришдир. Пахтакорларнинг бутун фикр-ўйлари бугунги кунда ана шу жанговар вазифани бажаришга қаратилган.

Ҳосилни йиғиб-териб олиш — барча қишлоқ хўжалик ходимлари учун масъулиятли синовдир.

Область партия комитети Янгийўл районидаги «Ленинизм» колхози партия ташкилотининг пахта терими кампанияси даврига белгиланган тадбирларини маъқуллади (область, газеталарининг шу йил 29 август сонлари). Сиёсий ахборотчилар, агитаторлар, сиёсий ташкилотчилар, барча қишлоқ партия ташкилотларининг вазифаси оммавий-сиёсий ишни кучайтиришдан иборатдир.

Шу кунларда қишлоқ партия ташкилотлари социалистик мусобақанинг таъсирчанлигига, теримда илғор тажрибани пропаганда қилишга алоҳида эътибор беришлари керак. Дала шийпонлари оммавий-сиёсий ва маданий-тарбиявий ишларнинг чинакам марказларига айланиши учун ҳамма чораларни кўриш зарур.

Бу йил алоҳида меҳнат шижоати кўрсатадиган йил. Актив оммавий-сиёсий иш бунга ёрдам бериши керак. Шаҳар, район партия комитетлари ва бошланғич партия комитетлари барча агитатор кадрларнинг фаолиятини активлаштиришлари лозим.

Сиёсий ахборотчилар, агитаторлар, сиёсий ташкилотчилар учун семинарнинг навбатдаги машғулотини ўтказиш тавсия этилади. Бунинг учун **«Янги меҳнат зафарлари сари»** («Агитатор» журнали, 16-сон, 3—5-бетлар), **«Ватанга 5 миллион тонна пахта берамиз!»** («Ўзбекистон коммунисти» журнали, 8-сон, 3—10-бетлар) мақолаларидан фойдаланиш мумкин.

Сентябрь ойида суҳбатлар ўтказиш учун қуйидаги материаллар тавсия этилади:

МАМЛАКАТ ИЧКИ ҲАЁТИ МАСАЛАЛАРИ:

Ленинча миллий сиёсат тантанаси («Агитатор» журнали, 15-сон, 3—5-бетлар). **Ўзбекистон ССР Олий Советининг VII сессияси материаллари** (республика, область газеталарининг шу йил 6—10 август сонлари).

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг «Республика колхозлари, совхозлари тайёрлов пунктларининг 1974 йилги пахта ҳосилини териш ва тайёрлашга ҳозирлиги тўғрисида»ги қарори (республика, область газеталарининг шу йил 16 август сони).

Совет Армиясининг зирҳли отряди — 8 сентябрь. Танкчилар кунига («Агитатор» журнали, 15-сон, 31-32-бетлар).

Юбилей йилида юқори ҳосил («Ўзбекистон агитатори» журнали, 15-сон, 13-16-бетлар).

Йириклашган бригадалар вахтада — 15 сентябрь. Ўрмон ходимлари кунига («Агитатор» журнали, 16-сон, 33-35-бетлар).

Яхши ва хилма-хил машиналарни кўпроқ берайлик — 29 сентябрь. Машинасозлар кунига [«Агитатор» журнали, 16-сон, 30-32-бетлар].

МАМЛАКАТ ИҚТИСОДИЙ ҲАЁТИ МАСАЛАЛАРИ:

Илмий техника прогресси — беш йилликнинг қаноти. («Экономика и жизнь» журнали, 7-сон, 50-56-бетлар).

Иқтисод қилиш ва тежамкорлик учун курашда («Ўзбекистон агитатори» журнали, 15-сон, 27-30-бетлар).

Капитал қурилиши бўйича республика партия-хўжалик активи йиғилишининг қарори (республика газеталарининг 7 август сони).

Техника тараққиёти ва механизатор кадрларнинг ўсиши («Ўзбекистон коммунисти» журнали, 8-сон, 32-36-бетлар).

1974 йил пахта ҳосилини йиғиб-териб олишда пахта териш машиналари, кўсак териш комбайнлари ва механик подборщиклари, механик-ҳайдовчилари ўртасидаги социалистик мусобақа шартлари (область газеталарининг 13 август сони).

СИЁСИЙ АХБОРОТЧИЛАР, АГИТАТОРЛАР, СИЁСИЙ ТАШКИЛОТЧИЛАРГА ЁРДАМ

Ҳосилдорликни ошириш пахта етиштиришни кўпайтиришнинг муҳим резерви («Ўзбекистон коммунисти» журнали, 8-сон, 47-55-бетлар).

Қуйи Чирчиқ районидаги Димитров номли колхоз правлениеси ва партия ташкилотининг 1974 йил куз-қиш даврида экин майдонларини, уват-марзаларни текислаш, карталарни йириклаштириш ва ерларнинг мелиоратив ҳолатини яхшилаш ҳисобига деҳқончилик маданиятини ошириш юзасидан белгилаган тадбирлари (область газеталарининг 27 август сони).

Чорвачилик — зарбдор фронт («Партия турмуши» журнали, 8-сон, 50-53-бетлар).

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетида. Республикадаги илғор сут соғувчи механизаторларнинг ватанпарварлик ташаббуси тўғрисида (республика, область газеталарининг 14-15-август сонлари).

ФАН, МАДАНИЯТ МАСАЛАЛАРИ:

Тенглар қаторида тенг («Ўзбекистон коммунисти» журнали, 8-сон, 25-31-бетлар).

Ривожланган социалистик жамиятни такомиллаштириш ва аста-секин коммунизмга ўтиш учун кураш («Партия турмуши» журнали, 8-сон, 41-46-бетлар).

Ленинча маданий революция назариясини амалга оширишда умумий ва хусусий жиҳатлар («Ўзбекистон коммунисти» журнали, 8-сон, 78-84-бетлар).

Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 50 йиллигига: ирригация кеча, бугун, эртага («Ўзбекистон агитатори» журнали, 15-сон, 3-7-бетлар).

Сувни тежанг («Ўзбекистон агитатори» журнали, 15-сон, 31-32-бетлар).

Мустақил ўқиш — такомилга эришув йўли («Агитатор» журнали, 15-сон, 24-27-бетлар).

Ўзбекистон радио ва телевидениеси («Ўзбекистон агитатори» журнали, 15-сон, 44-бет).

Ислом ва хотин-қизлар («Агитатор» журнали, 15-сон 44-45-бетлар).

ХАЛҚАРО АҲВОЛ МАСАЛАЛАРИ:

Кескинликнинг юмшаши ва халқаро ҳуқуқ («Коммунист» журнали, 11-сон, 107-117-бетлар).

Ақл-идрок тақозо этган сиёсат («Новое время» журнали, 34-сон, 1-бет).

Тинч-тотув яшаш ва жаҳон революция жараёни («Партия турмуши» журнали, 8-сон, 87-93-бетлар).

Ҳаммага манфаатли ҳамкорлик («Новое время» журнали, 34-сон, 18-20-бетлар).

Маънавий умумийлик ва социализм мамлакатлари маданиятларининг яқинлашуви («Коммунист» журнали, 11-сон, 79-93-бетлар).

Уттиз йил социализм йўлидан — 9 сентябрь. — Болгарияда социалистик революция ғалаба қилган кунга («Агитатор» журнали, 16-сон, 46-52-бетлар).

Кипрга тинчлик ва мустақиллик («Агитатор» журнали, 16-сон, 56-58-бетлар).

Буржуазия пропагандасининг янги усуллари («Агитатор» журнали, 15-сон, 36-39-бетлар).

Монополиялар нарх-наволарни оширмоқда («Агитатор» журнали, 15-сон, 53-54-бетлар).

ЭСЛАТМА: **ўтказиладиган суҳбатларда шунингдек вақтли матбуот материаллари, маҳаллий факт ва мисоллардан ҳам фойдаланиш керак.**

БИЛИМ ЧАШМАСИ

Ангрен шаҳар китоб бошқармаси «Ташоблкниготорг»нинг илғор филиалларидан ҳисобланади. 5 та китоб магазини ва бир қанча киоскалар шаҳарда китоб сотиш ишлари билан машғул. Ангрендаги энг катта китоб магазини «Китоб уйи» ҳисобланади. Унинг савдо зали 800 квадрат метрни ташкил этади. Бу улкан зиё маркази яхшилаб жиҳозланган, китоблар жовонларга тартибли жойлаштирилган. Ҳар бир бўлимда Ўзбекистон ССР ва республика Компартияси ташкил топганлигининг 50 йиллигига, партиянинг муҳим қарорларига бағишланган стенд ва витриналар, бурчаклар ташкил этилган. Магазинда харидорлар ўзларига керакли китобларни олдиндан заказ қилиб олишлари ҳам мумкин. Илғор ишчилардан О. Ананшева, М. Варламова, Е. Русских ва бошқа ўртоқларнинг номи коллективда алоҳида ҳурмат билан тилга олинади.

Яқинда Тошкент шаҳридаги йирик китоб магазинларининг бир группа ходимлари бу ерга келиб, ангренликларнинг иш методлари, тажрибалари билан танишишди. Корхоналарга бориб, китоб сотишни ташкил этишдаги ангренликлар тажрибаси меҳмонларда яхши таассурот қолдирди. Зиё тарқатувчилар илғор усулларни қўллаётганликлари учун аҳоли жон бошига ўртача уч сўмдан китоб тарқатилибди. Бу ўтган йилги кўрсаткич. Бу йил эса ўртача ҳар бир кишининг 3 сўм 50 тийиндан китоб харид қилишига эришиш мақсад қилиб қўйилган. Йиллик планни ангренликлар муддатдан анча илгари бажариш мажбуриятини олишган.

Шаҳарда китоб сотиш ишларида қўлга киритилаётган бу ютуқларда тиниб-тинчимас зиё тарқатувчи Федор Иванович Гладкихнинг хизмати катта. Шаҳар китоб савдоси бошқармасининг бошлиғи Ф. Гладких яқинда самарали меҳнатлари эвазига ҳукуматимизнинг юксак мукофоти — Меҳнат Қизил Байроқ ордени билан тақдирланди.

Ангренлик китоб сотувчилар аҳолига яна ҳам намунали хизмат қилиш учун савдонинг илғор усулларини тобора кўпроқ жорий этмоқдалар.

Э. РИЗАЕВ,
«Тошкент ҳақиқати»нинг штатсиз мухбири.

Суратда: Ангрен китоб савдоси бошқармасининг бошлиғи ўртоқ Ф. Гладких (ўнгда) ҳамкасблари билан.

Оқ йўл, „Ленин йўли"

Ўзбек совет матбуоти отрядига яна бир янги газета қўшилди. Ўзбекистон Коммунистик партияси Қуйи Чирчиқ район комитети ва меҳнаткашлар депутатлари район Советининг органи **«Ленин йўли»** газетасининг биринчи сони босилиб чиқди.

«КПСС XXIV съезди қарорларини амалга оширамиз!» рубрикаси остида биринчи саҳифада ранг-баранг материаллар, табрик ва қутловлар берилган. Район партия комитети биринчи секретари А. Б. Саидхўжаев «Янги марралар, улкан вазифалар» сарлавҳали мақоласида район меҳнаткашлари олдида турган вазифалар, ва юбилей йилида амалга оширилаётган ишлар районнинг истиқболи ҳақида сўзлайди.

Иккинчи, учинчи бетларда ҳам районнинг хўжалиги, халқ маорифи, маданият ва бошқа соҳаларда олиб борилаётган ишлар, коммунистларнинг авангардлигини тараннум этувчи мақола, корреспонденция хабарларни ўқишингиз мумкин.

Жумладан, «Заря коммунизма» колхози партия комитетининг секретари Қ. Першеев «Партком ва социалистик мусобақа» мақоласида хўжаликда мусобақани ташкил этиш соҳасида тажрибалар билан ўртоқлашади. Район халқ маорифи бўлимининг мудири М. Тошева янги ўқув йили бошланиши муносабати билан илм даргоҳлари талабаларини табриклайди.

«Москва» колхози раиси И. Шубладзе, «Ўзбекистон ССР беш йиллиги» совхози 1-бўлимининг звено бошлиғи, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Энвер Алиевларнинг мақолалари ҳам актуал темаларга бағишланган. Факт ва рақамлар Қуйи Чирчиқ районининг экономикаси, маданиятидан ҳикоя қилади.

Газетада бундан ташқари, «Поэзия бурчаги», «Спорт», «1975 йил учун обуна бошланди» рубрикалари остида жойлардан турли хабарлар берилган.

Газетанинг биринчи сони фотосуратлар, рангли сарлавҳалар билан чиройли қилиб безатилган.

Янгийўл районидаги Калинин номли колхоз маккажўхорикорлари бу йил ҳар гектар ердан 80 центнердан маккажўхори дони олиш учун курашиб, ҳозир яхши самараларга эришдилар. Суратда: колхозда сўнгги майдонлардаги маккажўхорини ўриш-йиғиш пайти.

А. Абалян фотоси.

ЎРТА ЧИРЧИҚ РАЙОНИДАГИ „СЕВЕРНИЙ МАЯК" КОЛХОЗИ ПРАВЛЕНИЕСИ ВА ПАРТИЯ ТАШКИЛОТИНИНГ 1974 ЙИЛ ШОЛИ ҲОСИЛИНИ ЎРИБ-ЙИҒИБ ОЛИШГА ПУХТА ТАЙЁРГАРЛИК КЎРИШ ВА УНИ ЎЗ МУДДАТИДА ЎТКАЗИШ ЮЗАСИДАН БЕЛГИЛАГАН ТАДБИРЛАРИ

КПСС XXIV съезди қарорларини амалга ошириш учун курашиб, колхоз меҳнаткашлари тўққизинчи беш йилликнинг учинчи, ҳал қилувчи йилида дон ва бошқа қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштириш ва давлатга сотишни кўпайтириш юзасидан ўз зиммаларига олган социалистик мажбуриятларини анча ошириб бажардилар.

Колхоз шоликорлари ҳам катта муваффақиятларни қўлга киритдилар. Ўтган йили 240 гектар майдоннинг ҳар гектаридан пландаги 40 ўрнига 62 центнердан шоли ҳосили етиштирилди. Шоличиликда рентабеллик пландаги 12 ўрнига 13,1 процентга ошди.

Бу ютуқларга социалистик мусобақани кенг авж олдириш, дала ишларини юксак агротехника қоидалари асосида сифатли ўтказиш, моддий-техника воситаларидан унумли фойдаланиш ва кадрларни тўғри жойлаштириш туфайли эришилди.

Колхоз аъзолари бу йил Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг олтин юбилейи шарафига меҳнат вахтасида туриб ишлаб, ўз зиммаларига оширилган мажбуриятлар олдилар. 1650 гектар пахта майдонининг ҳар гектаридан 35 центнердан «оқ олтин» ва 260 гектар шоли майдонининг ҳар гектаридан пландаги 45 ўрнига 65 центнердан шоли ҳосили олишга қарор қилдилар.

Бу йилги шароитда сув танқислиги қийинчиликларини енгиб, ҳамда шоличилик илмий-текшириш институтининг амалий ёрдами билан колхоз шоликорлари тўққизинчи беш йилликнинг белгиловчи йили учун олган социалистик мажбуриятларини бажаришни тўлиқ таъмин этадиган даражада ҳосил етиштирдилар.

Колхоз шоликорлари шоли ҳосилини ўтган йили 29 иш кунида ўриб-йиғиб олган бўлсалар, бу йил 20 иш кунида ўриб-йиғиб олишни планлаштирдилар. Ҳосилдорликни янада ошириш, шоли ўрим-йиғимида механизация воситаларини кенг қўлланиш ва меҳнат унумдорлигини ошириш ҳисобига колхоз шоликорлари бир центнер шолининг таннархини 15—20 процент камайтиришга ва шоличиликнинг рентабеллигини янада оширишга аҳд қилдилар.

Ана шу белгиланган вазифаларни амалга ошириш учун колхоз правлениеси ва партия ташкилоти қуйидаги тадбирларни белгилаб чиқдилар.

1. Шоли майдонларини бегона ўтлардан тозалаш учун полларни ва карта чеккаларини текислаш. Бажариш муддати — 5 сентябргача. Бажарувчилар — шоличилик бригадаси бошлиқлари Р. Тигай ва Х. Шин.

2. Шоли ўриш комбайнларининг унумли ишлашини таъминлаш мақсадида карталарни тайёрлаш, ариқларни текислаш. Бажариш, муддати — 20 сентябргача. Бажарувчилар — Р. Тигай ва Х. Шин.

3. Шоли ҳосилини тахминий ҳисоблаб белгилаб чиқиш. Муддати — 15 сентябрь. Бажарувчилар — колхоз бош агрономи И. Ким, бригада бошлиқлари ва халқ контроли группасининг раиси Шин Гирлен.

4. Йўлларни ремонтдан чиқариш. Муддати — 20 сентябргача. Бажарувчи — колхоз бош инженери Ким Гим Нам.

5. Шоли ўриш техникасини кўздан кечириш ва салт ишлатиб синаб кўриш. Муддати — 10 сентябргача. Бажарувчи — бош инженер Ким Гим Нам.

6. Шоли ўриш комбайнларини ва дон тозалаш агрегатларини икки сменада ишлашга мўлжаллаб, юқори малакали механизаторлар бириктиб қўйиш. Бажарувчи — бош инженер Ким Гим Нам.

7. Шоли ўримида ишлайдиган механизаторларнинг бир кунлик семинарини ва хавфсизлик техникаси бўйича инструктаж ўтказиш. Муддати — 10 сентябрь. Бажарувчи — бош инженер Ким Гим Нам.

8. Шоли ўриш даврида комбайн ва бошқа техникага хизмат кўрсатиш мақсадида кўчма устахона ва тажрибали механикларни бириктиб қўйиш. Бажарувчи — Ким Гим Нам.

9. Шоли ўримида ишлаш учун 300 ишчи ажратиш. Бир киши учун шоли ўриш нормаси 0,04 гектар, кунлик топшириқ 0,07 гектар. Бажарувчи — колхоз бош агрономи И. Ким ва бригада бошлиқлари.

10. Шолининг тўлиқ қуритилишини таъмин этиш. Бажарувчи — дала мудири Д. Юн ва бригада бошлиқлари.

11. Ўрилган шолини янчиш учун 10 та комбайн ажратиш. Бир, комбайн учун кунлик норма 10 тонна. Кунлик топшириқ 18 тонна. Бажарувчи — Ким Гим Нам.

12. Дон тозалаш майдонини ва дон қабул қилиш пунктларини керакли асбоб-ускуналар билан жиҳозлаш. Муддати — 5 сентябргача. Бажарувчилар — Д. Юн ва Ким Гим Нам.

13. Янчилган шолини тозалаш учун ва шолини I—II класс уруғлик кондициясига етказиш учун 4 та дон тозалаш машинаси ажратиш. Бажарувчилар — Д. Юн, уруғчилик агрономи — Чагай Сон Дюн.

14. Шоли ташишда меҳнат унумдорлигини ошириш учун қайта жиҳозланган 25 та автомашина ажратиш. Шолини юклаш ва тушириш вақтида машиналарнинг бекор туриб қолишига йўл қўймаслик. Муддати — 10 сентябргача. Бажарувчи — гараж мудири И. Кан.

15. Шоли ўриш даврида комбайн — хирмон — дон тозалаш машиналари — тайёрлаш пункти тартибида поток линия асосида иш олиб бориш. Бажарувчилар — бош аргоном И. Ким, бош инженер Ким Гим Нам, дала мудири Д. Юн.

16. Шоли похолини нобуд қилмасдан ўз вақтида ташиш ва ғарамлаш. Бажарувчи — бош зоотехник Т. Ким.

17. Давлатга шоли топшириш халқ хўжалик плани — 780 тонна шолини 1 октябрача, социалистик мажбурият — 890 тонна шолини 5 октябргача топшириш. Бажарувчилар — партия ташкилотининг секретари А. Ҳасанов. Бош агроном И. Ким, дала мудири Д. Юн ва бригада бошлиқлари.

18. Шоли ўриш даврида дала шийпонларида ҳар куни уч маҳал иссиқ овқат ташкил қилиш. Бажарувчи — бош бухгалтер Г. Пак.

19. Оммавий-сиёсий ишларни кучайтириш, сиёсий ахборотчилар ишини ташкил қилиш, газета ва журналлар келтириш, жанговар варақалар чиқариш. Бажарувчи — партия ташкилотининг секретари А. Ҳасанов.

20. Шоли ўрими даврида қуйидагича ҳақ тўлаш:

а) қўлда шоли ўрувчиларга IV разряд бўйича 0,04 гектарига 4 сўм 25 тийиндан. Норма ошириб бажарилганда асосий иш ҳақига 30 процент қўшимча ҳақ тўлаш;

б) комбайнчиларга VI разряд бўйича бир тонна шоли учун 2 сўмдан.

Социалистик мусобақани ҳар куни якунлаб бориш. Илғор комбайнчига кўчма вимпел ва бригадаларга ҳар беш кунликда кўчма вимпел тақдим қилиш.

21. Шолининг даромадга ёзилиши, нобуд қилмаслик ва сақлаш учун қатъий назорат ўрнатиш. Бажарувчи — халқ контроли группаси раиси Шин Гир Лен.

22. Шоли ўриб олингандан кейин ҳар гектар ерга 500 килограммдан фосфор ва 100 килограммдан калий ўғити солиш ва кузги шудгорни сифатли ўтказиш. Муддати — 20 октябргача. Бажарувчилар — бош агроном И. Ким, бош инженер Ким Гим Нам ва бригада бошлиқлари.

(Бу тадбирлар колхоз правлениеси ва партия ташкилоти йиғилишида тасдиқланган).

МАШИНАЛАРГА КЕНГ ЙЎЛ

БЎКА. 30 август. (ЎзТАГ мухбири). Тошкент области далаларида ғўзани дефолиация қилишга киришилди. Бу иш биринчи бўлиб Бўка районида бошланди. Ҳамза номли, Тельман номли, «Октябрь 40 йиллиги» колхозларида, «Кўкорол» совхозида ҳамма жойдаги ғўзалар дориланмоқда. Пахтазорлар четида саф тортиб турган 398 та пахта терадиган машинага кимёвий доринворлар йўл очиб беради. Авиторлар ажратилган ҳамма участкаларда бу ишни сентябрь ойининг биринчи ўн кунлигида тамомлашни мўлжалламоқдалар.

Бўка районидаги хўжаликлар пахтазорларда машиналар қайтадиган жойларни тайёрлашга киришдилар. Ўқ ариқлар кўмиб, текислаб қўйилмоқда, майдончалар ҳам текисланаётир. Колхозлар билан совхозларда 13 та ер қазиш, текислаш отрядлари тузилди.

Республика билан Ўзбекистон Компартиясининг юбилей йилида Бўка районидаги «зангори кемалар»нинг дарғалари машиналарда 50 минг тонна — ҳосилнинг 80 процентини йиғиштириб олишга аҳд қилдилар.

МЎЪЖИЗА ЧИГИТ

ТАДҚИҚОТЧИ ҲУЗУРИДА

ОДАМЛАР пахтадан озмунча хилма-хил маҳсулот оладими? Камалакдек товланувчи газламалар, хушбўй мойлар, серкўпик совун, глицерин, хилма-хил емлар, витаминлар... Пахтадан олинадиган бойликларни санаб адо қилиш қийин. Ундан икки юз хилдан кўпроқ нарса олинади. Чигит мағзидан мой чиқариб олингандан кейинги шрот (тўрп) ҳамиша чиқинди ҳисобланиб, молга бериларди. Маълум бўлишича, ундан янада яхшироқ фойдаланиш йўли ҳам бор экан. Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг ўсимлик моддалари химияси институтида шу нарса аниқланди.

— Бунинг қанақа нон эканлигини айтиб бера олмайсизми? — сўради СССР Фанлар академиясининг мухбир аъзоси **С. Ю. ЮНУСОВ**, — бир бурда ушатиб еб кўрингчи?

Бўрсиллаб турган қип-қизил нон ширин ва хушбўй, тўйимлидир. Нон хамирига чигит мағзининг уни қўшиб ёпилган.

Бу ун ғоят сероқсил, — деб шарҳлайди олим. — Институтимизнинг ходимлари узоқ изланишлардан сўнг мойи олинган чигит мағзи — шротдан шундай ун олишга муваффақ бўлдилар. Унинг таркибида 50 процентгача оқсил модда бор. Ҳозир заводларда шрот ёқиб юборилмоқда.

Маълумки, оқсил-ҳаёт негизидир. Бутун дунёда оқсил ресурслари сабот билан изланмоқда. Совет Иттифоқидаги олимлар ҳам ловия, кунгабоқар ва пахта каби экинлардан озуқа оқсили ажратиб олиш проблемаси билан шуғулланмоқдалар. Бунинг учун институтда 1966 йил ўсимлик оқсиллари химияси лабораторияси барпо этилди. Бу ерда ўтказилган тажрибалар чигитга ғоятда муҳим ва истиқболли оқсил манбаи деб қараш мумкинлигини кўрсатди. Лекин чигитдан оқсил ҳосил қилиш анча мураккаб процесс.

Лаборатория мудири Ф. Х. ЙУЛДОШЕВ турли шротлардан ажратиб олинган оқсил намуналари билан таништиради:

— Институт коллективи оқсил ҳосил қилишнинг учта асосий услубини ишлаб чиқишга муваффақ бўлди. Булар кислотали муҳитда ўтувчи тузли, ишқорий ва экстракция методларидир. Экстракция методи энг нафли эканлиги тажрибалардан маълум бўлди. У танлаб оқсил олишга имкон берганидан номатлуб аралашмаларни чиқариб юборишга ёрдам беради. Айни маҳалда шротнинг бошқа қимматли компонентларидан ҳам фойдаланилади.

Фаттоҳ Хўжаевич қўлида пробирка ушлаб турибди. Пробиркада ундек оппоқ — шротдан олинган оқсил бор. Оқсилнинг таъми йўқ.

— Шуниси жуда қўл келади, — деб таъкидлайди олим, — айни муддао. Уни асосий маҳсулот, масалан, буғдой унига бемалол аралаштираверишмумкин. Оқсил буғдой унининг таъми ва бўйини ўзига олади. Шундай қилиб, биз таркибида оқсили мўл нон еймиз, у жуда қимматли оқсилдир. Бу ерда гап одамга жуда зарур аминокислоталар устида бораётир. Гап шундаки, бизнинг организмимиз шундай кислоталардан баъзиларини ишлаб чиқармайди, балки озуқа маҳсулотларидан олади.

Тошкентдаги нон заводларидан бирида Бутуниттифоқ нон саноати илмий-тадқиқот институтлари билан биргаликда чигит оқсили қўшилган буғдой унидан нон ёпилди. Нон Москвага юборилди. Билимдон синовчи дегустаторлари ноннинг таъми ва тўйимлилиги жуда яхши, деган якдил фикр билдирдилар. Чигит оқсили кондитер маҳсулотларига ҳам қўшиб кўрилди. Бу янгилик Бутуниттифоқ кондитер саноати илмий-тадқиқот институтида юксак баҳо олди. СССР медицина Фанлари академияси озиқ-овқат институтининг ходимлари ҳам шротдан олинадиган оқсил одам организмига ғоятда қимматли деган хулосага келдилар.

Чигит оқсилига шу тахлитда ҳаётга йўлланма берилди. Лекин бу ишнинг ибтидоси, холос. Ҳозирча оқсил лаборатория шароитида ҳосил қилинмоқда. Чигит мағзидан озуқа оқсили олинадиган тажриба установкаси барпо этилди. У бир кунда 50 килограмм қимматли маҳсулот ҳосил қила оладиган ўзига хос кичик бир заводдир.

— Бундай кичик заводлардан катта-катта заводларга ўтиш вазифаси турибди, — дейди техника фанлари доктори Т. Т. Шокиров. — Ўшанда биз чигитдан минг-минглаб тонна оқсил, фитин ва бошқа қимматли маҳсулотлар олабиламиз. Йигирма сўмга тушадиган бир тонна шрот 150 килограмм оқсил, 30 килограммгача фитин, 1 килограмми 500 сўмгача борадиган раффинозалар беради. Қолган зардобида аминокислоталар, пептидлар, витаминлар ва бошқа қимматли маҳсулотлар бўлади. Чиқиндида мана шунақанги резервлар бор! Ўзбекистоннинг ўзидагина чигит мағзининг шротидан 500 минг тоннагача, бутун мамлакатда эса 900 минг тоннагача ўсимлик оқсили ҳосил қилиш мумкинлиги ҳисоблаб чиқарилди.

— Чигитда,— деб гапга аралашади С. Ю. Юнусов, — ҳақиқатда мўъжизавий бойликлар бор. Шундан тўла-тўкис фойдаланмоқ керак. Табиат оқсил синтезига ўсимлик мойи ҳосил қилишга қараганда беқиёс кўп энергия сарфлайди. Бинобарин, чигит мағзидан мой ҳосил қилиш технологиясида қимматли озиқ-овқат маҳсулоти бўлмиш оқсил тўла сақланмоғи лозим. Бу вазифа назарий жиҳатдан ҳал этилди. Институтимиз олимлари чигит мағзини қиздирмасдан ва форпрессдан ўтказмасдан мой чиқариб олиш янги методини ишлаб чиқдилар. Бундай мой рафинация этиш (тозалаш)ни ҳам талаб қилмайди.

Эндиги иш саноатда қолди. Химикларнинг кашфиёти уларнинг олдига янги-янги вазифалар қўяди. Мой экстракция корхоналарини бошқа технологик изга тушириш зарурати туғилди. Чигит мағзидан оқсил чиқариб оладиган янги техника керак. Бу проблеманинг тез ҳал этилиши катта халқ хўжалиги аҳамиятига эга.

И. МУҚИМОВ,
(«ПРАВДА» мухбири).
Тошкент шаҳри.

(«ПРАВДА», 1 сентябрь).

БИР ТАН, БИР ЖОН БЎЛИБ

Бригадамизда боғдорчилик билан узумчилик асосий соҳа ҳисобланади. Биз бу соҳага етарли эътибор бериб, боғ ва узумзорларимизни кенгайтириш тадбирларини кўриб келяпмиз. 50 гектар ер очиб, мевали дарахт кўчатлари ўтқазган эдик, ҳосил бера бошлади. 63 гектар майдонда узумзоримиз бор. Шундан 53 гектари ҳосил беради.

Шонли республикамизнинг ярим асрлик олтин тўйи нишонланадиган бу йилда биз пландаги 435 тонна ўрнига 500 тонна узум етказиб бермоқчимиз. Шу кунгача анчагина мевани истеъмолчиларга жўнатдик.

Чорвадорларга яқиндан ёрдам бериш ниятида кўпроқ озуқабоп экинлар экишга катта аҳамият беряпмиз. 1,5 гектар майдонга озуқа учук қовоқ, 5 гектар майдонга хашаки лавлаги экканмиз. Мақсадимиз — мўл-кўл чорва озуқаси етиштириш.

Бригадамиз аъзолари мустаҳкам ем-хашак базасини бунёд этишда ҳам ўрнак бўларли иш қилишди. Пландаги 200 ўрнига 500 тонна сенаж, 220 ўрнига 290 тонна пичан тайёрланди. Улар чорва моллари қишлайдиган отарлар яқинига келтириб қўйилди. Бу ўринда айниқса Абдували Эргашев, Дилбар Абдураҳимова, Мирза Ҳожитиллаев ва Анoржон Абдураҳимова сингари меҳнатсеварлар алоҳида жонбозлик кўрсатиб ишламоқдалар.

М. МИРЮСУПОВ,
Бўстонлиқ районидаги «Ленинград» колхозининг бригада бошлиғи.

ДУНЁ ОВОЗИ
Чет эл хабарлари

ГВИНЕЯ-БИСАУ МУСТАҚИЛЛИГИ ТАН ОЛИНДИ

ЛИССАБОН, 30 август. (ТАСС). Португалия президенти А. Ди Спинола Жазоирда Португалия ҳукумати ва Гвинея ҳамда Яшил бурун ороллари мустақиллиги. Африка партияси вакиллари томонидан имзоланган қўшма декларацияни маъқуллади.

Бу декларацияга мувофиқ, Португалия Гвинея-Бисау республикасининг мустақиллигини расмий суратда тан олди.

Республика президенти аппаратининг расмий ахборотида бундай дейилади: А. Ди Спинола миллий нажот кенгаши, министрлар кенгаши ва давлат кенгашининг фикрини тинглаганидан кейин шу қарорни қабул қилди.

ФИКРЛАШИБ ОЛИНДИ

ГАВАНА, 30 август. (ТАСС). Куба республикаси Ташқи ишлар министрлигининг таклифига биноан 1974 йил 27 августдан 29 августгача Гаванада БССР, БХР, ВХР, ГДР, КХДР, Куба, МХР, ПХР, РСР, СССР, УССР, ЧССР Ташқи ишлар министрликлари раҳбар ходимларининг учрашуви бўлиб ўтди.

Учрашув давомида БМТ Бош ассамблеясининг бўлажак XXIX сессияси хусусида фикрлашиб олинди.

Учрашув самимий дўстлик вазиятида ўтди.

Кенгашда қатнашган делегацияларнинг бошлиқлари Кубада бўлган чоғида уларни Куба Республикасининг президенти ва Куба Компартияси Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси доктор Освальдо Дортикос Торрадо ҳамда Куба Революцион Ҳукумати бош министрининг ўринбосари ва Куба Компартияси Марказий Комитети секретариатининг аъзоси Карлос Рафаэль Родригес қабул қилдилар.

КОНСТИТУЦИЯГА ТУЗАТИШ

ДЕҲЛИ, 30 август. (ТАСС). Сакким миллий конгрессининг илтимосига биноан, Ҳиндистон ҳукумати мамлакат конституциясига киритиладиган тузатишни ишлаб чиқди. Шу тузатишга биноан, Саккимга Ҳиндистоннинг ажралмас бир қисми деб қаралади ва унга катта автономия ҳуқуқлари берилади.

Бу ерда Ҳиндистон ҳукуматининг расмий вакили шу гапларни айтди. Ҳимолай тоғидаги чоғроқ бир князлик — Сакким ҳозирги вақтда Ҳиндистоннинг протекторати ҳисобланади.

Конституцияга киритиладиган шу тузатиш бугун Ҳиндистон парламентининг ўтаётган сессияси муҳокамасига қўйилди.

ЗАГРЕВДА ТЕМИРЙЎЛ ФАЛОКАТИ

БЕЛГРАД. 31 август. (ТАСС). Кеча Югославиянинг Загреб шаҳри темирйўл станцияси яқинида фалокат юз берди. Белград-Дортмунд поезди катта тезликда кетаётиб, издан чиқиб кетди. ТАНЮГ агентлиги хабар беришича, дастлабки маълумотларга қараганда 100 га яқин киши нобуд бўлган, 150 га яқин киши жароҳатланган.

Фалокат юз берган жойда махсус қутқарув командалари ишлаяпти. Уларга Югославия халқ армиясининг бўлинмалари ёрдам бермоқда.

ЮСФР президенти И. Броз Тито Хорватия Социалистик Республикаси Президиумининг Раиси Я. Блажевичга телеграмма юбориб. Загребдаги фожиа тўғрисидаги хабардан қаттиқ ларзага келганлигини билдиради ва ҳалок бўлганларнинг оилаларига оғир мусибат муносабати билан самимий ҳамдардлик изҳор этишини сўради ва жароҳатланганларнинг жуда тез соғайиб кетишларини тилади.

БОЛГАРИЯ КУРОРТЛАРИДА

СОФИЯ. 30 август. (ТАСС). Шу йилнинг ёзида Болгария Бургас округининг Қора денгиз бўйидаги машҳур курортларида бултурги йилнинг ёзидагига нисбатан 100 минг киши кўп бўлди. «Серқуёш соҳил» курорти ҳордиқ чиқарувчиларга ғоятда манзур бўлмоқда. Бу ерда 360 минг киши ўз отпускасини ўтказди. Автотуризм тез ривожланмоқда — округнинг 30 кемпингида 200 мингга яқин автотурист ҳордиқ чиқарди. Шу йил Бургас округининг курортларида Болгариялик ва чет эллик сайёҳлардан 1 миллион 350 минг киши бўлди.

КИПР. Ҳарбий ҳаракатлар тўхтатилгандан кейин мамлакатда қочоқлар масаласи биринчи ўринга чиқиб қолди. Ҳозир қочоқлар сони 200 мингга яқинлашиб қолди. Улар кундуз кунлари жазирамада қийналишаётган бўлса, кечқурунлари совуқдан азоб чекмоқдалар. Ярим оч кишилар айниқса сув етишмаслигидан қийналмоқдалар. Суратда: (ўнгда) қочоқлар лагерлари; уруш мана бу аёлга фақат ғам ва алам келтирди.

Камера Пресс —ТАСС фотоси.

ЧИЛИДАГИ ЖИНОЯТ ТЎХТАТИЛСИН!

▲ ЛОНДОН. Чили халқи билан бирдамлик Британия комитети Англия касаба союзлари ёшлар ташкилотлари ва бошқа тараққийпарвар ташкилотларни 11 сентябрда Чили халқи билан бирдамлик кунини ўтказиш ва хунтанинг жиноятларини қоралашга даъват этди. Бу даъват мамлакатда қизғин маъқулланди.

Англияда энг йирик деб ҳисобланган ва 1,6 миллион аъзоси бўлган транспорт ҳамда малакасиз ишчилар касаба союзи ўз аъзоларини Чили халқини қўллаб-қувватлашга даъват этди. Касаба союз ташкилотининг баёнотида бундай дейилади: инглиз ишчилари Чили меҳнаткашларининг касаба союз ҳуқуқлари тиклансин, репрессиялар тўхтатилсин деб қатъий талаб этмоқдалар.

Темирйўлчилар миллий касаба союзи ва илмий ҳамда маъмурий-техника ходимлари уюшмаси жаҳон жамоатчилигининг Чили хунтасига қарши сентябрь ойида уюштириладиган ҳаракатини қўллаб-қувватладилар.

▲ ТАНАНАРИВЕ. Мадагаскарнинг ҳамма қисмида 4 сентябрдан 11 сентябргача мамлакатдаги ўқувчи ёшларнинг Чили халқи томонидан олиб борилаётган озодлик йўлидаги кураш билан бирдамлик умуммиллий хафталиги ўтказилади. Мадагаскар ўқувчилари демократик уюшмасининг раиси, жаҳон тинчлик кенгашининг аъзоси Раймон Рамандимбилахатра шу ҳақда гапириб берди.

У ТАСС мухбири билан суҳбатда қуйидагиларни айтди: бирдамлик ҳафтасида Чили тўғрисида доклад ва лекциялар уюштирилади, Малагаси жамоатчилигининг митинг ва йиғилишлари ўтказилади. Бизнинг ташкилотимиз, деди Рамандимбилахатра, Чилидаги воқеалар тўғрисида ҳужжатли китобни кўп нусха нашр этди. Бу китобни сотишдан тушган пул Чили ватанпарварлари фондига топширилади. Биз Чили Компартиясининг бош секретари Луис Корвалан ва бошқа ватанпарварлар дарҳол зиндонлардан озод қилинсин, деб қатъий талаб этамиз. Уларнинг ҳаёти жиддий хавф остида қолди, деб таъкидлади Рамандимбилахатра.

(ТАСС, 30 август).

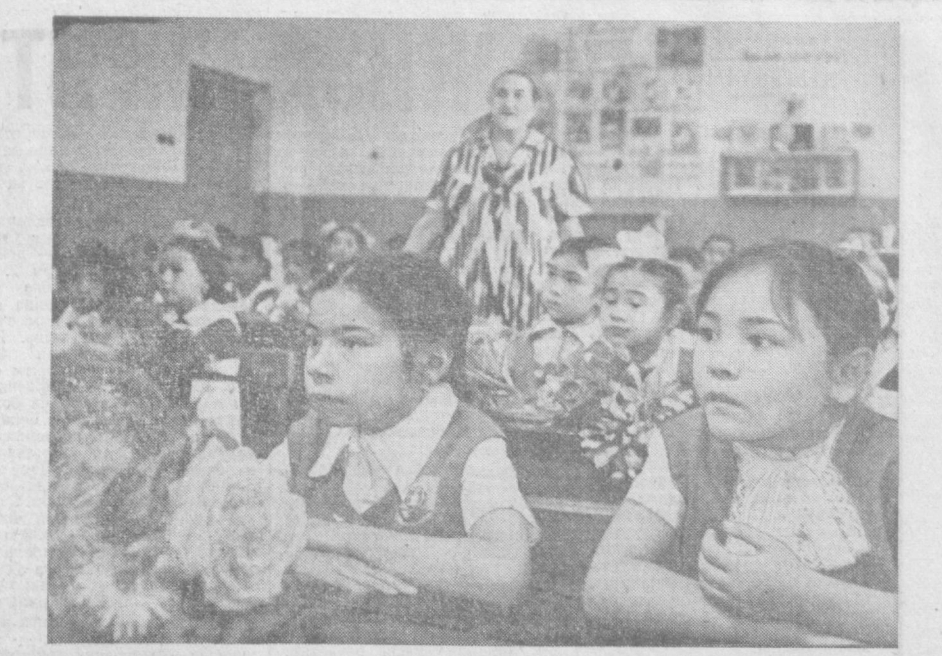

КЕЧА мактабларда янги ўқув йили бошланди. Пойтахтнинг Куйбишев районидаги 148-мактабда ҳам зўр уюшқоқлик билан ўқишга киришилди. Суратда: тажрибали ўқитувчи Зубайда Қаюмова 1-синфда машғулот ўтказмоқда.

А. Абалян фотоси.

БАЙРОҚ—ЯНА „ЎЗБЕКФИЛЬМ"ДА

Иккинчи кварталда социалистик мусобақа якунларига биноан «Ўзбекфильм» киностудияси коллективига СССР Министрлар Совети ҳузуридаги кинематография Давлат комитети ва маданият ходимлари касаба союзи Марказий Комитетининг кўчма Қизил байроғи ва биринчи пул мукофоти берилди.

«Ўзбекфильм» меҳнатчилари бу фахрий мукофотга иккинчи марта сазовор бўлмоқда: студиямиз бултур тўртинчи квартал натижалари бўйича ҳам энг яхши деб топилган эди.

«Ўзбекфильм» киностудияси коллективига кўчма Қизил байроқ яна тантанали вазиятда топширилди.

КОЛХОЗЧИЛАР ОРОМГОҲИ

Шу кунларда пахтакор деҳқонлар бир ғайратга ўн ғайрат қўшиб, мўл ҳосил иштиёқида ишламоқдалар. Шундай дамларда колхозчиларнинг иккинчи уйи бўлган дала шийпонларини улар оромгоҳига айлантириш учун барча шароит мавжуд бўлиши керак.

Юқори Чирчиқ районидаги «Ленинский путь», «Политотдел», Свердлов номли, «Правда», «Гулистон» каби қатор хўжаликларда юбилей йилида янги дала шийпонлари ишга туширилди. Дала шийпонларида радиоприёмник, телевизор, аптечкалар бор, жанговар шиорлар, плакатлар билан безатилган. Кўпчилик дала шийпонларида телефон, газ ўрнатилган. Газета ва журналларнинг янги сонлари ҳам мавжуд.

Агитаторлар дам олиш пайтларида колхозчиларнинг халқаро аҳвол ва ҳозирги замон мамлакатимиз эришаётган ютуқлари тўғрисида ахборот бериб туришади.

ҲИНД РИВОЯТЛАРИДАН

ЧАНГ ҚОЛАДИ

— Бирбал! — деди бир куни подшо. — Сени ҳисоблашда жуда устаси фаранг дейишади. Қани, айт-чи, ўн иккидан тўртни айирса неча қолади?

— Чанг қолади.

— Чанг? Бу нима деганинг?

— О адолатли шоҳ! Йил-ўн икки ойдан ёмғирлар фасли — тўрт ойни олиб ташласак, чангдан бошқа нима қолади?

Бундай антиқа жавобни эшитиб, подшо қаҳ-қаҳ уриб кулиб юборди.

ЙЎЛ ҚАЕРГА БОРАДИ?

Кунлардан бир кун подшо билан Бирбал ўрмонда сайр қилиб юриб, адашиб қолишибди. Улар бир амаллаб қандайдир йўлга чиқиб олибдилар-у, лекин қайси томонга қараб юришни билишмабди. Шу пайт олдиларидан бир киши чиқиб қолибди. Подшо, шу одам йўлни билса керак, деб ўйлаб, ундан сўрабди:

— Биродар бизга бу йўл қаерга боришини айтолмайсанми?

— Йўл қаёққа боради?... Э сизларни қаранг-у, гапларингиздан қип-қизил аҳмоқ эканликларингиз шундай кўриниб турибди. Ҳеч замонда йўл ҳам юрадими? Фақат одамлар унда гоҳ у ёққа, гоҳ бу ёққа юришади; йўл эса бир жойда тураверади, — жавоб берибди деҳқон.

Подшо билан Бирбал деҳқоннинг бундай оқилона жавобидан хушнуд бўлишиб, унга олтин танга инъом қилибдилар.

КИМ СОЧ БЎЯЙДИ?

Вақт ўтган сари подшонинг ҳам ёши ўтиб борарди. У сочларига оқ тушганини кўриб, оғир қайғуга ботди. Нима қилиш керак?.. Подшо бу нуқсонни яшириш учун сочини бўяб юрадиган бўлди.

У бир куни сочини Бирбалнинг олдида қорага бўяр экан ундан сўради:

— Бирбал, қани, айт-чи, бўёқлар мияга таъсир қилмасмикин?

— Сочини бўяйдиганларда мия нима қилсин. Агар уларнинг мияси бўлганида ўз ёшини яшириб, ёш кўринишга уринмаган бўлардИ, — жавоб берди Бирбал.

Шу кундан бошлаб подшо сочини бўямайдиган бўлди.

РОСТ БИЛАН ЁЛҒОН ОРАСИДАГИ ФАРҚ

Подшо билан Бирбал фалсафа устида баҳслашиб ўтиришаркан, Подшо Бирбалдан сўрабди:

—Бирбал, қани айт-чи, рост билан ёлғон ўртасида қанча фарқ бор?

— Подшоҳи олам, — дебди, Бирбал.—Кўз билан қулоқ орасида қанча фарқ бўлса, рост билан ёлғоннинг орасида ҳам шунча фарқ бор.

Подшо бундан ҳеч нарса тушунмай, такрор сўрабди:

— Кўз билан қулоқнинг бунга нима алоқаси бор?

— Олампаноҳ, — жавоб берибди. Бирбал. — Кўз билан кўрган нарсалар ҳақиқат, қулоқ билан эшитган нарсалар ёлғондир. Ахир, юз марта эшитгандан бир марта кўрган афзал, деб бежиз айтишмаган-да.

Бирбалнинг оқилона жавобидан подшо ғоят мамнун бўлибди.

Русчадан

А. НУРМАТОВ. таржимаси.

ОНА-ВАТАН БЎЙЛАБ

◆ КУСТАНАЙ ОБЛАСТИ. Миришкор ғаллакорлар бу йил барча майдонларда мўл-кўл дон ҳосили етиштирдилар. Дастлабки ўрим-йиғим натижалари қувонарли бўлмоқда. Суратда: «Казахстанец» совхози далаларида ўрим-йиғим пайти.

В. Давидов фотоси.

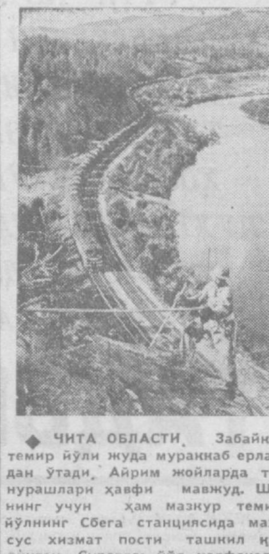

◆ ЧИТА ОБЛАСТИ. Забайкал темир йўли жуда мураккаб ерлардан ўтади. Айрим жойларда тоғ нурашлари ҳавфи мавжуд. Шунинг учун ҳам мазкур темир йўлнинг Сбега станциясида махсус хизмат пости ташкил қилинган. Суратда: йўл ҳавфсизлиги ходимлари иш устида.

Г. Калачьян фотоси. (ТАСС фотохроникаси).

Редактор ўринбосари: Р. УМАРОВ.

СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ

ЖАҲОН ЧЕМПИОНИ—ТОШКЕНТЛИК

Серқуёш республикамиз спорт мухлислари ҳамшаҳримиз Руфат Рисқиевнинг жаҳон чемпионатидаги курашларини «зангори экран» орқали киприк қоқмай кузатиб бордилар. Ҳа, Руфат совет спорти шаънини шараф билан оқлади. У биринчи бор рингга чиққанидаёқ ажойиб маҳорат ва жисмоний кучини намойиш қилиб, бутун Гавананинг такрор-такрор олқишига сазовор бўлди. Унга гуллар келтиришди, газеталар совет боксчисининг санъатини алоҳида шарҳлади. «Гавана» рингида «Тошкент қоплони» номи билан машҳур бўлган Руфат Рисқиев аксарият «жанг»ларни муддатидан илгари ютди. Айниқса, оғир курашда кучли болгар спортчиси Янакиев устидан эришилган ғалаба унга катта шуҳрат келтирди. Иккинчи томонда ГДР «чарм қўлқоп» устаси Б. Виттенбург рақибларини устидан яққол устунлик билан ютиб, катта ринг даврасининг қаҳрамонига айланди. «Колизей» спорт саройида беллашиш учун маҳорат ва матонатли икки «жанг»чи кўринганда зал томошабинларнинг тўлқинидан ларзага келгудек бўлди. Мутахассислар ҳар хил башорат қилдилар. Лекин 40 секунддаёқ совет боксчиси жисмонан кучли Б. Виттенбургни нокаутга учратганидан бутун оламнинг кўзи «зангори экран» орқали Руфат Рисқиевнинг «сеҳрли қўллари», жасорат уфуриб турган жуссасига суқ билан қарарди.

Руфат финалда 1973 йил Белградда ўтказилган Европа чемпионатининг финалида. Вячеслав Лемешевнинг рақиби бўлган, ҳатто машҳур боксчимизни бир марта нокдаун қила олган қобилиятли ва кучли румин боксчиси Нэстак билан куч синашди. Минг афсуски, юртдошимиз бу курашга қўли шикастланган ҳолда чиққан эди. Руфат бутун кучи, маҳорати, тажрибасини жамлади. Ҳақиқий спортчига хос матонат кўрсатди. Қўли қаттиқ оғриётган бўлишига қарамай ўқдек тез зарбалар берар, тактик маневрлар ишлатиб, рақибининг режаларини барбод қиларди. Кураш қанчалик оғир бўлмасин у ватанпарварлик кўрсатиб, жаҳон чемпиони деган юксак шарафга муяссар бўлди.

Руфат рингдан тушаркан бутун зал уни гулдурос қарсаклар билан олқишларди. Командадош дўстлари уни табриклашди. СССР терма командасининг катта тренери Юрий Радоняк ва команда врачи Виктор Ульянов чемпионнинг қўлидаги бинтини ечишга ёрдам беришаркан, улар ҳам ўзбек боксчисининг матонатига, иродасига таҳсин ўқишарди. Унинг икки бармоғи шу қадар шишиб кетган эдики, четдан қараганда бу қўллар бокс қўлқопига сиғмасди.

Руфат Рисқиев ғалабага узоқ ва машаққатли йўл юриб эришди. У жаҳон биринчилигига кетиш олдидан биз билан суҳбатлашганди. Шунда ўзбек боксчиси спорт биографияси, машқлари ҳақида, режалари ва СССР терма командасига биринчи номзод қилиб олинаркан, бу ишончни Гавана рингида оқлаш учун бутун билими, кучини сарфлаяжагини сўзлаб берганди.

Руфат ўн тўрт ёшидан бошлаб бокс билан шуғуллана бошлади. Биринчи марта 1968 йили Ленинградда ўтказилган ёшлар ўртасидаги халқаро «Олимпия умиди»да қатнашиб, шоҳсупанинг тўридан жой олди. 1969 йил Варшавада ўтказган «Олтин қўлқоп» турнирида ҳам иккинчи ўрта вазнда тождорлик унга насиб этди.

1970 йил катталар ўртасида илк бор СССР биринчилигида қатнашаркан, дастлабки учрашувда уни Европа чемпиони Виктор Тарасенков оғир зарбалар билан «кутиб» олди. Ёш ўзбек боксчиси рақибининг номдорлигидан ҳам, кучли муштларидан ҳам қўрқмади. Қаттиқ олишувда Руфат Европа чемпиони устидан ғолиб келди. Лекин чемпионатдаги учинчи «жанг»ида қўли баланд келиб турган ҳолда қоши ёрилиб, врачлар курашни давом эттиришга рухсат беришмади. 1971 йил бу армонни СССР халқлари V спартакиадасида ажойиб ғалаба билан ювди. Тўрт марта рингга чиқиб, ҳаммасини нокаут билан якунлади. Шу жумладан чорак финалда Вячеслав Лемешевни доғда қолдирди. Финалда РСФСР-нинг кетма-кет беш марта чемпиони Абрамовични бир минут-у икки секундда таслим этди. У ғолиблик шоҳсупасига кўтариларкан, жаҳон ҳаваскор боксчилар ассоциациясининг раиси Э. Рассель шахсан ўзи олтин медални бўйнига илиб, унинг маҳоратига юксак баҳо берди ва «Прима—боксер» деб атади.

Руфат Рисқиев 1972 ва 1974 йил СССР чемпиони, 1973 йил кумуш медаль эгаси бўлди. У неча бор халқаро турнирларда «Энг яхши боксчи учун», «Энг яхши техникаси учун» деган совринларнинг эгаси бўлди.

1973 ва 1974 йил Куба бокс федерацияси уни Озодлик ороли очиқ биринчилигига таклиф этди. Иккала чемпионатда ҳам Куба чемпиони деган шарафли номни олиб қайтди.

Руфат Рисқиев билан суҳбатда муваффақият сирлари ҳақида сўраганимизда у шундай деб жавоб берган эди:

— Биринчи галда албатта машқ, изланиш ва ғалабага ишонч керак. Машқ эса ўринли, рационал ва мунтазам бўлиши лозим. Боксчи изланмаса ҳеч қачон катта ринг даврасида ютиш унга насиб бўлмайди.

Ўзбекистон физкультура институтининг учинчи курс студенти СССРда хизмат кўрсатган спорт мастери Руфат Рисқиев ажойиб чарм қўлқоп устаси бўлиш билан бирга республикамизда спортнинг бокс турини янада ривожланишига муносиб ҳисса қўшиб келмоқда. Ўзбекистон ЛКСМ XX съездининг делегати, «Динамо» жамиятида тренерлик қилиш билан бирга ўзи ўқиган Чапаев номли 42-мактаб спортчиларини оталиққа олган. Уларга бокс сирларини ўргатаяпти. Ишонамизки, яқин орада катта ринг даврасида у тарбиялаган ёшлар республикамиз, халқаро рингда иттифоқимиз спорт шарафини оқлашади.

Б. ПЎЛАТОВ.

ФАХРЛИ ИККИНЧИ ЎРИН

Ўн тўрт кун давомида бокс мухлислари тарихда биринчи бор ўтказилган жаҳон чемпионатининг кескин ва қизғин жангларининг гувоҳи бўлдилар.

Ниҳоят финал майдонига 22 марди-майдон кўтарилди. Шу жумладан 14 социалистик мамлакат боксчилари ана шу шарафга муяссар бўлдилар.

Ўртага биринчи бўлиб кубалик Эрнандес ва кениялик Мусоки чиқишади. Озодлик ороли спортчиси маҳорат намунасини кўрсатиб биринчи жаҳон чемпиони деган номга муяссар бўлди. Навбатда яна бир кубалик боксчи Родригес олтин медални қўлга киритди.

57 килограммгача бўлган вазнда олимпиада чемпиони Борис Кузнецов ва америкалик Дэвис ўртасидаги курашда совет боксчиси аввалги «жанг»лардагидек яна бокс санъатини намойиш этди. У техник, тактик, жисмоний томондан рақибига ҳеч қандай имконият қолдирмади. Лекин судьяларнинг қўпол хатоси билан ғалаба Дэвисга берилди. Бундай хунук воқеа баъзи бир судьяларнинг нообъектив қарори туфайли биринчи марта юз бермади.

Василий Соломин яна Европа чемпиони Симеон Куцов билан рингда. Куцов биринчи дақиқаларданоқ қаттиқ ҳужум бошлади. У рингда рационал ҳаракат қилиб қайта ҳужумларнинг бирида шундай оғир зарба бердики, румин боксчиси ринг ўртасига учиб тушди. Европа чемпиони гарчанд ўринда турган бўлсада курашни давом эттиришга мажоли қолмади.

Ярим оғир вазнда 1973 йил Европа чемпионати воқеаси такрорланди. Рингда москвалик Коратаев ва икки марта Европа ва Мюнхен олимпиадасининг чемпиони Мате Парлов тўқнашишди. Жангда яна Коратаевнинг қоши шикастланганлиги туфайли совет боксчиси олтин медаль учун кураш ҳуқуқидан маҳрум бўлди.

Шундай қилиб СССР терма командаси жаҳон чемпионатида икки олтин, икки кумуш ва тўрт бронза медалларининг соҳиби бўлиб, умумкоманда ҳисобида фахрли иккинчи ўринга кўтарилдилар.

Тарихда биринчи жаҳон ҳаваскор боксчилар чемпионатида вазн тоифалари бўйича Х. Эрнандес ва Д. Родригес (иккалови Куба), В. Гомес (Пуэрто-Рико), Г. Дэвис (АҚШ), В. Соломин (СССР), А. Калуле (Уганда), Э. Корреа, Р. Гарбей (иккалови Куба), Р. Рисқиев (СССР), М. Парлов (Югославия), Т. Стивенсон (Куба)лар шоҳсупанинг юқори поғонасидан ўрин олишди.

СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ

БИЛАСИЗМИ?

Шарқий Саксония (ГДР) да жаҳонда ягона санъат асари — чўяндан ишланган минора бор. Қуйма чўяндан 1854 йилда ясалган бу жимжимадор миноранинг баландлиги 28 метр бўлиб, унинг ҳамма ажойиб нақшли деталлари 70 тонна келади. Миноранинг юқори қаватидан атрофни тамоша қилиш мумкин. Бунинг учун 120 зинадан юқорига кўтарилиш керак. Бу зиналар ҳам фақат чўяндан тайёрланган.

* * *

Катта ёшдаги одамнинг оғирлиги янги туғилган боладан 20—22 баравар ортиқ бўлади. Океанларда яшайдиган Луна номли балиқ эса, тухумдан чиққандагига нисбатан 60 миллион марта катталашади — оғирлашади.

* * *

Болани тухумдан очмай тирик туғувчи годомянка деб аталувчи балиқ бор. У боласини туққан заҳотиёқ ўзи ўлади. Бу балиқ фақат Байкал кўлидагина яшайди.

* * *

Кафт иссиғида симоб, цезий, галлий ва бошқа шуларга ўхшаган металлар эрийди.

* * *

Ҳар йили Ер юзига 150 тоннага яқин юлдуз парчалари тушиб туради.

* * *

Қуёшга энг яқин сайёра Меркурий, энг узоғи Плутон ҳисобланади. Плутон Қуёшга Ерга нисбатан 40 баравар узоқликда.

Реклама ва эълонлар

ТВ

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 12.00 — МОСКВА. 18.10 — ТОШКЕНТ. 18.20 — Қўғирчоқ театр. 18.45 — «Ахборот». 19.00 — **Футбол: «Пахтакор»** (Тошкент) — **«Днепр»** (Днепропетровск). 20.45 — Юбилей йили марраси. 21.00 — Концерт. 21.30 — «Вақт». 22.00 — МОСКВА. СССРда Болгария Халқ Республикаси маданияти кунларининг очилиши. ИККИНЧИ ПРОГРАММА. 18.10 — МОСКВА. 21.30 — ТОШКЕНТ. Ҳужжатли фильм. 22.00 — «Пойтахтимиз меҳмонлари». 22.40 — **«Бизлар циркка борамиз»** (кинофильм). УЧИНЧИ ПРОГРАММА. 19.00 — ТОШКЕНТ. Янгиликлар. 19.15 — «Анна Каренина» (фильм-балет). 19.50 — Ўқитувчи экрани. 20.20 — Концерт. 20.50 — **«Генерал жаноби олийларининг адъютанти»** (бадиий фильмнинг 1-серияси).

ТЕАТР

А. НАВОИЙ НОМЛИ ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 3/IXда **Риголетто**, 4/IX да **Севги тумори**, 5/IX да **Дилором**.

НАВОИЙ НОМЛИ ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИНИНГ

РЕПЕРТУАР ПЛАНИ

3/IX — РИГОЛЕТТО.

4/IX да — СЕВГИ ТУМОРИ.

5/IX да — ДИЛОРОМ.

6/IX да — КОРСАР.

7/IX да СЕВИЛЬЯ САРТАРОШИ.

8/IX да — ЗОЛУШКА (кундузи). КАРМЕН (кечқурун).

10/IX да — МАЙСАРАНИНГ ИШИ.

Кундузги спектакллар — соат 12 да, кечки спектакллар 19.30 да бошланади.

Билетлар сотилмоқда.

КИНО

ҚИШКИ БИНОДА

Жангга фақат кексалар кирадилар — «ЧАЙКА» (12.00, 14.00, 16.00, 18.00, 21.45). ҲАМЗА номли (11.00, 13.00, 15.00), «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ», «СПУТНИК», «МОСКВА», «НУКУС», НАВОИЙ номли (кундуз ва кечқурун).

Экран юлдузи — САНЪАТ САРОЙИ (кундуз ва кечқурун).

Ҳар кунги ҳаёт — «ВОСТОК» (жуфт соатларда, кундуз ва кечқурун).

ЁЗГИ БИНОДА

Жангга фақат кексалар кирадилар — «ФЕСТИВАЛЬ».

«ЎЗБЕКФИЛЬМ»

кинооператор ассистентлари, ҳамда сурат олиш студияси группаларида ишлаш учун режиссёр ёрдамчиларини тайёрлайдиган

ОЛТИ ОЙЛИК КУРСЛАРГА

ҚАБУЛ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

Курсларга Тошкентда доимий пропискада турувчи, ўрта маълумотли, 18 ёшли йигит ва қизлар қабул қилинади.

Оператор ассистентлари тайёрловчи курсга кирувчилар фотосурат олишни билишлари шарт.

ҚАБУЛ — 10 СЕНТЯБРГАЧА ДАВОМ ЭТАДИ.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Чилонзор кўчаси, 1-уй (ҳар куни 17.00 дан 19.00 гача, шанба ва якшанба кунлари эса эрталаб соат 10.00 дан 15.00 гача учрашилсин).

1 СЕНТЯБРДАН БОШЛАБ 1975 ЙИЛ УЧУН ГАЗЕТА ВА ЖУРНАЛЛАРГА

ОБУНА БОШЛАНАДИ

ОБУНАНИ — «СОЮЗПЕЧАТЬ» агентликларида, алоқа бўлимларида, иш ва ўқиш жойидаги жамоатчи матбуот тарқатувчилар орқали расмийлаштириш мумкин.

Ўзбекистон ССР Алоқа министрлиги «СОЮЗПЕЧАТЬ» бошқармаси.

Ҳозирги кунда «Ўзбекфильм» киностудияси телестудия буюртмасига биноан «Ҳодиса» номли янги кино картинани суратга олмоқда. Унда бир неча оила ва баъзи нотўғри йўлга кириб кетган болаларнинг жиноий ишлари ҳамда уларга қарши кураш масаласи ўртага ташланади. Фильм режиссёри А. Хачатуров. Сценарий муаллифи А. Шпеер. Суратга оператор Л. Травицкий олмоқда. Фильмдаги ёш қаҳрамонлар ролини асосан мактаб ўқувчилари ижро этишади. Суратларда: шу фильмлардан кўринишлар. (Чапда) она ролида Л. Бадалова, унинг ўғли ролида Ғаниев. (Ўнгда) болалар ролларида (чапдан ўнгга) Фрунзе районидаги 160-мактаб, Чилонзор районидаги 129-мактаб ва Ленин районидаги 110-мактаб ўқувчилари.

Л. Глауберзон фотолари.

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ Орган Ташкентского обкома КП Узбекистана и облисполкома БИЗНИНГ АДРЕС: 700029, ГСП, Тошкент, «Правда Востока» кўчаси, № 26. ТЕЛЕФОНЛАР: Эълонлар — 338142, коммутатор — 330249 дан 330258 гача

Р. 12545. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг босмахонаси Тошкент шаҳри. Индекс 64634 А—2622.